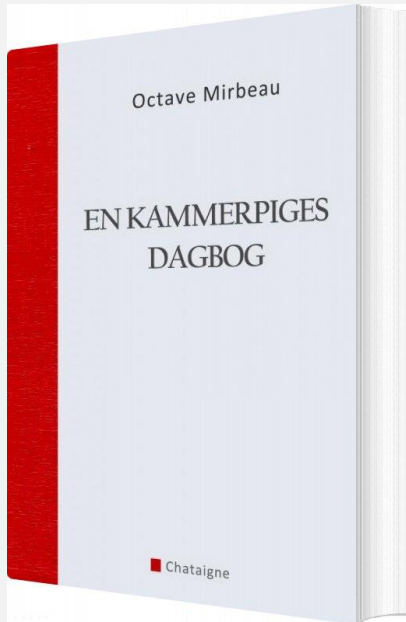

Fransklisten informerer

Octave Mirbeau *En Kammerpiges dagbog*

Som det skrives i præsentationen af bogen, så får vi her et indblik i en ellers skjult verden.

"Kammerpigens Celestines dagbog fører os ind i den herskende klasses baglokaler og konfronterer os med overklassens seksuelle udskejelser og mest intime liv.

Det er fortællingen om hierarki, magt og uforståelige drifter, ikke kun hos overklassen, men også hos den tjenende underklasse.

Som de fleste andre i hendes stilling lever Celestine i et socialt ingenmandsland. Hun kommer fra underklassen. Hun må leve under elendige vilkår underlagt herskabernes lyster og laster, men er samtidig dagligt omgivet af overklassens materielle luksusverden. For hende er der ikke tale om at vende tilbage til hvor hun kom fra. Drømmen er snarere selv at blive herre en dag."

Det er da vidunderligt, at vi endelig får en dansk oversættelse af denne roman, der udkom i juli 1900, og som hurtigt blev en populær bog på trods af de klare overskridelser af god takt og tone. Det er en social kritik, et forsvar for kvinder,

et politisk opgør mod højrefløjens klare antisemitisme og i bund og grund en social satire.

Bogens form er en dagbog på 400 sider, hvor Célestine uden slinger fortæller om sit liv som kammerpige. Der er afslørende portrætter af et dekadent borgerskab, der hensynsløst udnytter deres økonomiske magt over tjerstaben og påtvinger dem et hårdt arbejde for en ringe løn. Men ikke nok med det så må de tage imod herskabets nedværdigende tone og følelsen af at være slaver uden rettigheder.

Célestine har oplevet meget i sit liv, mange nederlag og en stadig søgen efter en mening, et friere liv, men også være en del af noget: "*Ensomhed består ikke i at leve alene, det er at leve hos andre, hos folk, der ikke interesserer sig for dig*" og "*Som tjenestefolk er man ikke et normalt væsen, et socialt væsen.*" Hun erkender sin situation "*Jeg har ingen dannelse, og jeg skriver hvad jeg tænker, og hvad jeg har set... Og det er ikke særlig kønt alt sammen.*" Herskabet synes hun ofte er håbløse og til grin. Nogle udnytter ikke deres stilling og deler lidt med andre, men sparer for at forøge deres rigdom. Célestine reagerer mod det, især da et par bliver bestjålet: "*Alt hvad huset kunne rumme af smil og livsglæde, det holder de nede som noget overflødigt... De sparer på alt, også deres egen lykke.*"

Der er ingen tvivl om, at hun er god til at skrive og holder tråden i sin beretning med diverse flash backs og opbygningen af en vis spænding mod bogens slutning, som jeg ikke skal afsløre her. Sproget er særdeles rigt og varieret.

Det er en vældig tekst og takt til Anna og Hardy for den strålende oversættelse, bortset fra en enkelt gang brugen af "*tage røven på ham*". Det hører vist til i nyere tid.

Stor ros til Chataigne for dette vægtige indslag om en fortid der ellers er kendt for "la belle époque".

Jens Peder Weibrecht
Callas, 30. september 2021

